

L'ACCENT DIACRÍTIC

L'accent diacrític és l'accent que posem per distingir dues paraules que s'escriuen igual però tenen significats diferents. Així una paraula s'escriu amb accent i l'altra sense: **Té**, aquí et porto el teu **te** verd.

Els accents diacrítics no tenen en compte les normes d'accentuació generals, són una excepció.

El duen 15 paraules monosíl·labes, és a dir, que només tenen una síl·laba.

ELS 15 ACCENTS DIACRÍTICS				
RECORDA: TOTS SÓN MONOSÍLLABS!				
BÉ I BÉNS BE	DÉU I DÉUS DEU NUMERAL I VERB DEURE	ÉS VERB SER ES PRONOM REFLEXIU	MÀ MA POSSESSIU (=LA MEUA)	MÉS MES
MÓN MON POSSESSIU (=EL MEU)	PÈL I PÈLS PEL PER+EL CONTRACCIÓ	QUÈ INTERROGATIU I RELATIU TÒNIC QUE EXCLAMATIU I RELATIU ÀTON I CONJUNCIÓ	SÉ VERB SABER SE PRONOM REFLEXIU	SÍ I SÍS SI I CONJUNCIÓ CONDICIONAL (Si...)
SÒL I SÒLS SOL (="SENSE COMPANYIA") I VERB SOLER	SÓN VERB SER SON I POSSESSIU (=EL SEU)	TÉ VERB TENIR TE I (-TE)	ÚS ACCIÓ D'USAR US PRONOM FEBLE	VÓS FORMA DE TRACTAMENT VOS PRONOM FEBLE
@Valenciàa la Dipu				

S'escriuen sense accent diacrític els compostos i derivats d'aquests mots, com adeu, adeu-siau, rodamon, entresol, etc.

En canvi, conserven l'accent en el plural dels mots següents: béns, déus, pèls, quès, sís i sòls (però no en els plurals mans, mons).

L'ACCENT DIACRÍTIC

Amb accent	Sense accent
Bé: no malament Tot el que dius em sembla bé	<u>Be</u> : nom de la lletra; <u>xai</u> Han comprat 4 cabres i un <u>be</u>
Déu: divinitat Heu vist la imatge del déu Apol·lo?	<u>Deu</u> : numeral; <u>font</u> Una desena consta de <u>deu</u> unitats
És: del verb ser Aquesta noia és la nova secretària	<u>Es</u> : pronom reflexiu Aquesta comanda no <u>es</u> pot enviar avui
Mà: part final del braç Quan vulguis fer una pregunta aixeca la mà	<u>Ma</u> : possessiu femení He enviat un paquet a <u>ma</u> mare
Més: quantitatiu Volen uns sobres més grans	<u>Mes</u> : part de l'any Ens reunirem el proper <u>mes</u> de març
Món: univers Fan enviaments arreu del món	<u>Mon</u> : possessiu El seu sogre i <u>mon</u> pare treballen junts
Pèl: vellositat M'he arrencat un pèl amb les pinces.	<u>Pel</u> : per + el Haureu de passar <u>pel</u> túnel
Què: interrogatiu No sé què ens han demanat	<u>Que</u> : conjunció L'any <u>que</u> es va constituir l'empresa
Sé: del verb ser Encara no sé a quina hora plegaré	<u>Se</u> : pronom reflexiu Creiem que <u>se</u> l'ha de recompensar
Sí: afirmació Cal que responguin amb un sí o amb un no	<u>Si</u> : nota musical; conjunció condicional Ens pregunten <u>si</u> fem reformes
Sòl: terra Té una casa amb pocs metres de sòl	<u>Sol</u> : astre; nota musical A l'estiu prenem el <u>sol</u> a la platja
Són: del verb ser Aquests són els documents que cal arxivar	<u>Son</u> : acte de dormir Van a dormir perquè tenen <u>son</u>
Té: del verb tenir Aquesta treballadora té permís de maternitat	<u>Te</u> : planta; infusió No li agrada el cafè, li agrada el <u>te</u>
Ús: acció d'usar Compra guants d'un sol ús	<u>Us</u> : pronom reflexiu Cal que <u>us</u> proposin un nou horari
Vós: tractament No sap si tractar-lo de vós o de vostè	<u>Vos</u> : pronom personal feble Emporteu- <u>vos</u> les revistes

L'ACCENT DIACRÍTIC

EXERCICI

Accentua els diacrítics

Vam trobar un **be** aquest matí al mig de la muntanya.
Ahir a la nit vaig tenir mal de cap i no em trobava **be**.

Es molt important aprendre **be** els diacrítics per treure bones notes.
El bàsquet **es** practica de forma molt diferent del tenis.

Quan marxis **deu** t'estarà esperant al cel.
El meu fill farà **deu** anys aquest divendres.

Em fa mal la **ma** dreta des d'aquell cop que em vaig donar.
Ma germana **te** un gosset petit.

Febrer **es** el **mes mes** curt.

Que faràs aquest cap de setmana?
El meu germà m'ha dit **que** vindrà aquest dissabte.

Moltes coses d'aquest mon son meravelloses si les saps contemplar.
Mon pare **es** un home molt tossut.

Pel matí m'aixeco aviat per anar a treballar.
M'han pres el **pel** en aquella botiga.

Ja **se** qui ha comès el crim de l'habitació tancada.
Se li ha trencat la clau de casa i ara no pot entrar.

Si en Marc hagués vingut ens ajudaria a resoldre el misteri.
Si que vindré a la teva festa.

Tinc moltíssima **son** perquè no he fet migdiada.
Son uns grans amants de les aventures.

Te pressa per anar a recollir els seus fills.
T'he preparat un **te** medicinal.

Hem fet un bon **us** de les instal·lacions municipals.
Us ve de gust anar a sopar aquesta nit?

Vos podríeu ajudar-nos?
Va ser un plaer trobar-**vos** a la festa.

Per cultivar carabasses **es** necessita un **sol** fèrtil.
El **sol** d'estiu **es** perillós per la pell.